

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZEW/500/43-1/2010/MP

Warszawa, 28 października 2010 roku

**Pani
Elżbieta Radziszewska
Sekretarz Stanu
w Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów
Pełnomocnik Rządu
do spraw Równego Traktowania**

Szanowne Pani Minister,

otrzymałem informację o nierównym dostępie do realizacji awansu zawodowego przez nauczycieli, zatrudnionych w niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego. Poniżej przedstawiam ten problem i proszę Panią Minister o podjęcie stosownych działań w zakresie swoich kompetencji.

Ustawą z dnia 7 września 2007 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 181, poz. 1292) zostały wprowadzone inne formy wychowania przedszkolnego, tj. zespoły wychowania przedszkolnego oraz punkty przedszkolne. Zmiana miała na celu zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej, uprzednio oferowanej jedynie przez przedszkola i oddziały przedszkolne, tworzone w szkołach podstawowych. Powstające od trzech lat zespoły i punkty przedszkolne pozytywnie wpływają na wzrost liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Widoczne jest to zwłaszcza na terenach wiejskich, gdzie w wielu przypadkach inne formy wychowania przedszkolnego stanowią jedyną ofertę edukacji przedszkolnej, dostępnej dla dzieci trzy i czteroletnich.

W innych formach wychowania przedszkolnego pracują nauczyciele, którzy muszą legitymować się takimi samymi kwalifikacjami, jak nauczyciele przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Niestety, w nowelizacji z 2007 roku ustawy o systemie oświaty nie wprowadzono kompleksowej regulacji, normującej status nauczycieli pracujących w „innych formach”, a zwłaszcza takiego uzupełnienia ustawy Karta Nauczyciela, która umożliwiłaby wszystkim nauczycielom innych form wychowania przedszkolnego realizację ścieżki awansu zawodowego.

Z możliwości awansu zawodowego nie mogą korzystać nauczyciele zatrudnieni w zespołach i punktach prowadzonych przez osoby fizyczne oraz osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego. Jak wynika ze stanowiska Ministerstwa Edukacji Narodowej, zamieszczonego na stronie internetowej resortu, nauczyciele pracujący „w innych formach”, prowadzonych przez gminę, mają możliwość realizacji ścieżki awansu, ponieważ są bezpośrednio zatrudniani przez dyrektorów przedszkoli lub szkół podstawowych prowadzonych przez tę gminę.

Z napływających do mnie informacji wynika, iż brak możliwości realizacji ścieżki awansu zawodowego może być czynnikiem decydującym o rezygnacji nauczycieli z pracy w innych formach wychowania przedszkolnego i przechodzeniu do przedszkoli lub oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Problem z utrzymaniem stałej kadry pedagogicznej może być również powodem tego, że zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne nie będą w pełni wspierały edukacji najmłodszych dzieci oraz wpływały na upowszechnianie wychowania przedszkolnego.

W świetle powyższego, na mocy art. 10a ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), zwracam się do Pani Minister jak na wstępie.

z wyrazami szacunku
Marek Piórkowski

Do wiadomości:

Pani Katarzyna Hall Minister Edukacji Narodowej, ul. J. Ch. Szucha 25 00-918 Warszawa

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW RÓWNEGO TRAKTOWANIA

Elżbieta Radziszewska

Warszawa, dnia 7 grudnia 2010 r.

BPRT-574-214(1)/MP

**Pani
Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej**

Szanowna Pani Minister,

W związku z pismem Pana Marka Michalaka Rzecznika Praw Dziecka z dnia 28 października br. w sprawie nierównego traktowania w dostępie do awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w niepublicznych innych formach nauczania przedszkolnego (w załączeniu) uprzejmie proszę o informację oraz podjęcie działań stosownie do kompetencji Pani Minister.

Będę zobowiązana za udzielenie odpowiedzi bezpośrednio Rzecznikowi Praw Dziecka oraz przesłanie kopii korespondencji na adres Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania.

Z poważaniem

Elżbieta Radziszewska
Sekretarz Stanu
Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania

MPe 7. XII. 2010

Załącznik: (1)

Pismo Rzecznika Praw Dziecka z dnia 28.10.2010, znak: BPRT-574 – 214(1)/10.

Do wiadomości:

Pan Marek Michalak, Rzecznik Praw Dziecka

Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania

Barbara Szymborska

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DS-WPZN-RD-401/17/2010

Warszawa, 23 grudnia 2010 r.

Sz. P.

Marek Michałak

Rzecznik Praw Dziecka

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na wystąpienie z dnia 28 października br. Nr ZEW/500/43-1/2010/MP w sprawie nierównego traktowania w dostępie do awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w niepublicznych innych formach nauczania przedszkolnego, otrzymane za pośrednictwem Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania Pani Elżbiety Radziszewskiej, pozwolę sobie wyrazić następującą opinię.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku 3-6 lat. Wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego. W świetle art. 14 ust. 6 ustawy o systemie oświaty nauczyciela prowadzącego zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę zatrudnia dyrektor przedszkola lub szkoły podstawowej prowadzonych przez tę gminę.

Powołane przepisy rozstrzygają o tym, że zajęcia w innych formach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę realizują nauczyciele, dla których pracodawcą nie są inne formy wychowania przedszkolnego, lecz szkoły podstawowe lub przedszkola prowadzone przez daną gminę. Należy

bowiem zauważyć, iż przepisy ustawy o systemie oświaty nie przewidują możliwości zatrudnienia nauczyciela w innej formie wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę.

Natomiast w przypadku innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne lub osoby fizyczne przepisy ustawy o systemie oświaty nie przewidują wymogu zatrudnienia w szkole podstawowej lub przedszkolu. Za taką interpretacją powołanych przepisów przemawia również fakt, iż jest ona zgodna z intencją ustawodawcy. W uzasadnieniu do ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 181, poz. 1292), którą wprowadzono do ustawy o systemie oświaty przepisy dotyczące innych form wychowania przedszkolnego, wyjaśniono bowiem w sposób jednoznaczny kwestie związane z zatrudnieniem nauczycieli prowadzących zajęcia w innych formach wychowania przedszkolnego. Jak czytamy w uzasadnieniu do ustawy: „W każdej ww. formie wychowania przedszkolnego zajęcia prowadzi nauczyciel z odpowiednimi kwalifikacjami, zatrudniony w przedszkolu lub szkole podstawowej - w przypadku gdy daną formę organizuje gmina. Wymogu zatrudnienia w przedszkolu lub szkole podstawowej nie stosuje się, jeżeli formę wychowania przedszkolnego organizuje osoba prawna lub fizyczna, z tym, że osoba prowadząca zajęcia musi mieć odpowiednie kwalifikacje”.

Do nauczyciela zatrudnionego w innej formie wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną lub osobę fizyczną, nie mają zastosowania żadne przepisy ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.). Nauczyciele zatrudnieni w tych formach nie mogą tym samym ubiegać się o stopnie awansu zawodowego.

Jednocześnie pragnę poinformować, że dostrzegam fakt, iż obecne przepisy prawa regulujące status zawodowy nauczycieli wymagają zmian. W wyniku wielokrotnych częściowych nowelizacji, przepisy ustawy – Karta Nauczyciela utraciły swą wewnętrzną spójność, a tym samym jako całość nie są dostosowane do wyzwań rozwojowych stojących przed nowoczesną edukacją. W związku z powyższym, podjęty został dialog z partnerami, dla których istotny jest status zawodowy nauczyciela. Zarządzeniem Nr 7 z dnia 23 marca 2010 r.

powołałam Zespół, którego zadaniem jest przygotowanie propozycji założeń dokumentu dotyczącego statusu zawodowego nauczycieli. W skład tego Zespołu wchodzi przedstawiciele: środowisk samorządowych, strony rządowej – w tym poszczególnych ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe, partnerów społecznych (w tym reprezentatywne związki zawodowe), środowisk oświatowych i naukowych, organizacji branżowych oraz parlamentarzystów – byłych ministrów edukacji. Taki skład Zespołu daje możliwość przedstawienia problemów występujących w związku z obecnymi regulacjami dotyczącymi statusu zawodowego nauczycieli, jak również zaprezentowania swoich pomysłów na zmiany w tym zakresie, wszystkim podmiotom zaangażowanym w rozwój edukacji. Zespół ten analizuje poszczególne zagadnienia regulowane obecnie przepisami ustawy – Karta Nauczyciela pod kątem konieczności ich zmiany, w tym również kwestię awansu zawodowego nauczycieli oraz zakresu podmiotowego ustawy.

Podjęcie prac legislacyjnych będzie uwarunkowane określeniem przez Zespół kierunkowych zmian w zakresie statusu zawodowego nauczycieli.

Z poważaniem

w/z MINISTRA
SEKRETARZ STANU

Krystyna Szumilas

Do wiadomości:

Pan Elżbieta Radziszewska

Sekretarz Stanu

w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania